
Održana javna rasprava "Reforma sektora bezbednosti kao preduslov integracije u EU – uloga i mogući doprinos civilnog društva"

Datum
jul. '08.
15.

Raspravi su prisustvovali brojni predstavnici organizacija civilnog društva.

S leva na desno, Miroslav Hadžić, Zoran Jeftić, Tanja Miščević i Sonja Stojanović

Javna rasprava "Reforma sektora bezbednosti kao preduslov integracije u EU-uloga i mogući doprinos civilnog društva" održana je u utorak, 15. jula u Centru za civilno-vojne odnose. U njenom radu su učestvovali Tanja Mišćević, direktorka Kancelarije za evropske integracije Vlade Republike Srbije, Zoran Jeftić, državni sekretar Ministarstva odbrane Srbije, zatim predstavnici međunarodnih organizacija i organizacija civilnog društva koje su zainteresovane za bezbednost. Rasprava je poslužila kao prava prilika da se iznesu komentari i sugestije na radnu verziju Nacionalnog programa za integraciju (NPI) Republike Srbije u Evropsku uniju.

Miroslav Hadžić, predsednik Upravnog odbora Centra za civilno-vojne odnose je u svom uvodnom obraćanju predstavio javnu raspravu kao način da civilno društvo sugestijama i kritikom doprinese kvalitetu ovog strateškog dokumenta. Prema njegovom mišljenju, civilna i demokratska kontrola se u sistemu bezbednosti najčešće primenjuje na vojsku, a da se često zanemaruju drugi akteri ovog sektora, poput policije, privatnih bezbednosnih kompanija, finansijske policije - od kojih mnoge još funkcionišu van zakona.

Direktorka Kancelarije za evropske integracije istakla je da je demokratska i civilna kontrola jedan od političkih kriterijuma (preduslova) pridruživanja za koji su predstavnici institucija EU veoma zainteresovani. Unija ne propisuje jasno definisan i konkretan model za reformu sektora bezbednosti, ali se dostignuća svake zemlje u ovoj oblasti veoma strogo ocenjuju. Ona je naglasila da se sve reforme u društvu pa i u sektoru bezbednosti trebaju obaviti zbog samog društva i njegovih građana, a ne zbog toga što je to uslov na putu priključenja EU.

Zoran Jeftić, državni sekretar u Ministarstvu odbrane je istakao problem reakcije zastarelog sistema civilne zaštite u slučaju vanrednih situacija. U Srbiji i Crnoj Gori, sistem civilne zaštite je bio podeljen između saveznih i republičkih vlasti. Po sticanju samostalnosti, Srbija nije uredila sistem civilne zaštite. Kako on smatra, u Srbiji ima potencijala za odgovor na sve moguće izazove u toj oblasti, ali da je neophodno da se donese zakon, kojim će se definisati model i nadležnosti službe za vanredne situacije. Tako bi se razgraničilo da li će ti poslovi biti u nadležnosti vojske, policije, agencije ili posebnog ministarstva.

Sonja Stojanović, direktorka Centra je istakla da su najveća dostignuća u reformi policije ta što je potpisan Sporazum o readmisiji i viznim olakšicama 2007. godine i što je definisana Mapa puta (smernice) za liberalizaciju viznog režima 2008. godine. Ipak, veći broj zakona (kao što su Zakon o zaštiti podataka ličnosti ili Zakon o klasifikaciji podataka) još uvek nedostaje. Izazovi koji se postavljaju pred novu vladu su otuda izgradnja političkog konsenzusa o spoljno-politikom opredeljenju Srbije i reformi sektora bezbednosti, kao i određenje prioriteta poslova vezanih za evropske integracije. Uloga građanskog društva u reformi policije je da javno zagovara usvajanje zakona koji su ključni u ovoj oblasti, da pruža pomoć građanima u zaštiti njihovih prava i da kontinuirano ukazuje na značaj demokratskog upravljanja policijskim radom, a ne samo povećanje efikasnosti.

Jedna od tema tokom diskusije je bila da li će krah Lisabonskog sporazuma i irsko „ne“ uticati na dalje proširenje EU i kako će se to odraziti na Srbiju. Direktorka Kancelarije za evropske integracije je naglasila da je ovo još jedna kriza u EU, ali da sigurno nije najveća i da će u narednom periodu EU naći rešenje za nastalu situaciju. Ova kriza ne pogađa Srbiju pošto je ona još uvek nije kandidat i svedoči da članice same trebaju da se fokusiraju na svoje probleme.

Organizacije civilnog društva su dale i konkretne preporuke. Jedna od njih je usvajanje Nacionalne strategije

bezbednosti ali kojoj bi prethodila istraživanja i studije (o ekonomskim, socijalnim, demografskim kapacitetima države). U NPI se ne govori o Izveštaju o saradnji Srbije sa Haškim tribunalom i izveštaju Evropske komisije iz 2007. ocenjena pozitivno, dok su ranije u ovom domenu upućivane najveće zamerke.